

ΕΡΩΤΗΣΗ

- Προς τους Υπουργούς**
-Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
-Πολιτισμού και Τουρισμού
-Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

01.02.2012

ΘΕΜΑ: Η ρύπανση της Λίμνης Κουμουνδούρου και ο ρόλος των ΕΛΠΕ Ασπροπύργου

Η αρχαία Λίμνη των Ρειτών, σημερινή Λίμνη Κουμουνδούρου, έχει χαρακτηριστεί ως Αρχαιολογικός Χώρος (ΦΕΚ 5/Β/8-1-1974) με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο των σημαντικών υγροτόπων της Αττικής, έχοντας τεράστια οικολογική και ιστορική αξία, όμως είναι σταθερά εδώ και χρόνια ο χώρος που ρυπαίνεται ίσως περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο στην περιοχή, από τα Ελληνικά Πετρέλαια Ασπροπύργου.

Παρά τη ρύπανση και το εχθρικό περιβάλλον, η λίμνη συνεχίζει να είναι ένας από τους σημαντικότερους υγροβιότοπους της Αττικής με το μεγαλύτερο αριθμό υδρόβιων πουλιών. Φιλοξενεί περίπου 80 είδη πουλιών κι ανάμεσά τους την βαλτόπαπια που έχει χαρακτηριστεί ως τρωτό είδος και περιλαμβάνεται στο κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών, ενώ στα νερά της ζει το προστατευόμενο είδος ψαριού *Aphanius fasciatus* (ζαμπαρόλα ή γούργος).

Εδώ και χρόνια, φορείς της Δυτικής Αθήνας μάχονται για την επιβίωση της λίμνης και του ευαίσθητου οικοσυστήματός της, πετυχαίνοντας μία πρώτη νίκη με τις ευνοϊκές προβλέψεις που περιλαμβάνονται στο νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας.

Όπως επισημαίνουν οι φορείς, τα ΕΛΠΕ Ασπροπύργου είναι ο κύριος και διαχρονικός ρυπαντής της Λίμνης Κουμουνδούρου. Οι διαρροές των δεξαμενών εισχωρούν στα υπόγεια νερά τα οποία εκρέουν στην Λίμνη, ενώ το ευαίσθητο οικοσύστημά της έχει οδηγηθεί συχνά σε οριακές καταστάσεις (νεκρά ψάρια, ακόμα και ανάφλεξη περιοχής της λίμνης στο παρελθόν).

Κι ενώ εκτός από την ισχύουσα νομοθεσία, η ελληνική Πολιτεία έχει ενσωματώσει και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», για τα ΕΛΠΕ Ασπροπύργου, αντί να υπάρξουν κυρώσεις, η κυβέρνηση και τα αρμόδια Υπουργεία όχι μόνο δεν έχουν προχωρήσει στην επιβολή τους, αλλά αντίθετα έχουν καταστήσει τα ΕΛΠΕ προνομιακό συνομιλητή και συνεργάτη τους, στο έργο «Παρακολούθηση της οικολογικής ποιότητας της Λίμνης Κουμουνδούρου και σχεδιασμός δράσεων διαχείρισης, αποκατάστασης και ανάδειξης».

Ανάδοχος του εν λόγω έργου είναι το Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), φορέας παρακολούθησης και χρήστης των αποτελεσμάτων του έργου το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ενώ φορέας χρηματοδότησης είναι τα Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ. Επειδή όταν την χρηματοδότηση ενός τόσο σημαντικού έργου για την ίδια την επιβίωση του λιμναίου αλλά και του παραλίμνιου οικοσυστήματος, αναλαμβάνει ο κύριος ρυπαντής της, ελλοχεύει ο κίνδυνος να αθωωθεί πανηγυρικά, με κατευθυνόμενα αποτελέσματα, αλλά και να υπάρξει άσκηση ελεγχόμενης και προσανατολισμένης ενημέρωσης για την κατάσταση της λίμνης.

Επειδή η απομάκρυνση της επίσημης Πολιτείας από την ερευνητική πολιτική περνάει σε πρώτη φάση από την πίσω πόρτα της δραστικής μείωσης της χρηματοδότησης και από το άνοιγμα της σε ιδιώτες, με συγκρουόμενα πολλές φορές συμφέροντα.

Επειδή ο ανάδοχος του έργου, το Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων του ΕΛΚΕΘΕ, βρίσκεται πρώτο στις λίστες του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για συγχώνευση με το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων Και μετατροπή του σε Ινστιτούτο Υδάτων & Αλιείας.

Επειδή παρά την κήρυξη της λίμνης ως αρχαιολογικού χώρου, το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού απουσιάζει ηχηρά από τους φορείς του έργου, και φαίνεται να μη μετέχει ούτε καν ως εσωτερικός συνεργάτης.

**Βάσει των παραπάνω,
ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:**

- 1. Πώς είναι δυνατόν το ΥΠΕΚΑ να δέχεται και να συμμετέχει μέσω των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος σε έρευνα για τους ρύπους της Λίμνη Κουμουνδούρου, την οποία χρηματοδοτεί ο κύριος και διαχρονικός ρυπαντής της Λίμνης Ασπροπύργου, τα ΕΛΠΕ Ασπροπύργου;**
- 2. Πώς είναι δυνατόν ο ελεγχόμενος –ΕΛΠΕ- για τη ρύπανση να είναι και ο κύριος φορέας χρηματοδότησης του έργου του ελέγχου;**
- 3. Το ΥΠΕΚΑ με ποιον τρόπο συμμετέχει και παρακολουθεί την μέχρι τώρα χρηματοδοτούμενη από τα ΕΛΠΕ Ασπροπύργου έρευνα;**
- 4. Το ΥΠΕΚΑ «ως χρήστης των αποτελεσμάτων» της χρηματοδοτούμενης έρευνας από τα ΕΛΠΕ, τι αποτελέσματα έχει στην κατοχή του μετά την ολοκλήρωση της β' φάσης της έρευνας; Τα θεωρεί αξιόπιστα;**
- 5. Σε ποια άμεσα μέτρα θα προχωρήσουν για την εξάλειψη της ρύπανσης του υπόγειου υδροφορέα με πετρελαιοειδή κατάλοιπα από τις λειτουργίες του διυλιστηρίου Ασπροπύργου;**
- 6. Προτίθενται να εφαρμόσουν την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των περιβάλλοντος, ενεργοποιώντας και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» για τον κύριο υπόχρεο, δηλαδή τα ΕΛΠΕ ΑΕ;**
- 7. Το ΥΠΕΚΑ προτίθεται να εκπονήσει για λογαριασμό του ανεξάρτητη έρευνα και μελέτη σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΘΕ, αλλά κι άλλα πανεπιστημιακά κι επιστημονικά ιδρύματα και φορείς, έτσι ώστε με αξιόπιστες και ολοκληρωμένες έρευνες, με προγράμματα και δράσεις να εξαλειφθούν οι αιτίες της ρύπανσης της Λίμνης, να αναταχθεί και να αναδειχθεί το οικοσύστημά της;**
- 8. Ποια επίσημη θέση λαμβάνουν για όλα τα παραπάνω τα συναρμόδια Υπουργεία Πολιτισμού-Τουρισμού και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ηρώ Διώτη

Δημήτρης Παπαδημούλης